

Verslag 5 juni Slimme Mobiliteit begint met slimme data

Op 5 juni 2025 vond een bijeenkomst plaats van het Regionaal Datateam Zuid-Holland (RDT-ZH), waarin digitalisering binnen het wegbeheer en de informatievoorziening aan weggebruikers centraal stond. De bijeenkomst werd geopend door Elske van de Fliert, die namens de samenwerkende organisaties het publiek welkom heette en het gevarieerde programma introduceerde.

De noodzaak van digitalisering

Wethouder Chris Hottentot (gemeente Nissewaard en vertegenwoordiger van de MRDH) trapte de inhoudelijke sessies af met een presentatie over de onmisbaarheid van digitalisering in het verkeer. Aan de hand van herkenbare voorbeelden, zoals het gebruik van navigatieapps in plaats van papieren wegenkaarten, schetste hij de verschuiving in informatievoorziening onderweg. De behoefte aan actuele verkeersinformatie neemt toe, waarbij in-car data cruciaal wordt voor doorstroming en efficiënt gebruik van het wegennet.

Hottentot schetste ook een toekomst waarin weggebruikers real-time worden geïnformeerd over bijvoorbeeld brugopeningen of omleidingen, zodat files en vertragingen zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit vereist verdere digitalisering en integratie van verkeersinformatie.

De werksessies

Werksessie: Verkeersmanagement van wegkant naar in-car info

Sprekers: Pieter Schurer (Leiden) en Ronnie Poorterman (ZHB)

Tijdens de sessies over verkeersmanagement en netwerkinformatie werd duidelijk hoe belangrijk betrouwbare digitale gegevens zijn voor het informeren van weggebruikers. Digitale Informatie Berichten (DIB's) worden ingezet om vooral niet-navigerende bestuurders binnen een bepaald gebied (geofence) op de hoogte te stellen van bijvoorbeeld wegafsluitingen, incidenten of evenementen. Hoewel DIB's uit tekst bestaan, kunnen applicaties ervoor kiezen deze ook gesproken weer te geven. Belangrijk is dat deze berichten specifiek zijn, zodat ze relevant blijven voor de gebruiker. Voor navigerende bestuurders worden stremmingen meestal al automatisch verwerkt in de route.

De toepassing van DIB's vraagt om goede voorbereiding, zoals het opstellen van regelscenario's en afstemming tussen wegbeheerders. Dat kost tijd, maar is vooral bij grote werkzaamheden de moeite waard. Er bestaan inmiddels praktische handleidingen, beschikbaar via NDW Docs.

Ook bij netwerkinformatie kwam de rol van digitalisering naar voren. Gemeenten blijken niet altijd volledig zichtbare schoolzones te hebben, wat voor serviceproviders reden is om geen in-car waarschuwingen te geven. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan minder

fysieke borden en meer digitale waarschuwingen, wat leidt tot een spanningsveld. NDW ontwikkelt hulpmiddelen om digitale gegevens, zoals borden en snelheidslimieten, automatisch aan elkaar te koppelen in systemen zoals George. Toch blijft de wegbeheerder verantwoordelijk voor de inhoud en goedkeuring van wijzigingen. De sessies maakten duidelijk dat samenwerking, zorgvuldigheid en standaardisatie cruciaal zijn om weggebruikers veilig en effectief te informeren via digitale kanalen.

Werksessie: Van Programmeringsinformatie naar bericht aan weggebruikers

Sprekers: Paul Goes (ANWB), Chris Verploegh (Provincie), Dick Hillen (RDT-ZH)

In deze sessie werd besproken hoe planningsinformatie van wegbeheerders vertaald wordt naar begrijpelijke en bruikbare berichten voor weggebruikers. Dick Hillen opende met het belang van actuele en kwalitatieve data, zeker nu het RTTI-kader van vrijblijvend naar verplichtend beweegt. Alleen bij betrouwbare data mogen serviceproviders (SP's) verplicht worden deze te gebruiken.

Wegbeheerders spelen hierin een cruciale rol. Ze moeten alert zijn op wijzigingen en zorgen dat de data correct en actueel blijft – van planningsfase tot uiteindelijke weergave op straat. Fouten, zoals foutieve snelheidsbeperkingen bij afsluitingen, komen regelmatig voor en beïnvloeden het hinderperspectief en de afstemming.

Aan de hand van praktijkvoorbeelden, zoals de Hoornbrug en N211, werd uitgelegd hoe o.a. geofencing en sociale media worden ingezet om de juiste doelgroep te informeren. ANWB gaf een inkijk in hoe zij via de *Onderweg*-app data uit MELVIN verwerken. Die data worden gecontroleerd en, na menselijke tussenkomst, als pushbericht gedeeld met gebruikers.

Sleutelpunten waren:

- Meldingen moeten minstens 9 dagen vooraf worden ingevoerd.
- Alleen de wegbeheerder kan een melding definitief maken; niet de aannemer.
- 25% van de data kan kwalitatief beter.
- Automatisering neemt toe, maar menselijke controle blijft nodig.
- Het vier-ogenprincipe wordt toegepast door het VMInfra-team om meldteksten te beoordelen.
- Maandelijksse rapportages helpen bij structurele verbetering.

De conclusie: goede data zijn essentieel om weggebruikers tijdig, correct en gericht te informeren – en dat vraagt blijvende inzet en samenwerking tussen wegbeheerders, serviceproviders en datateams.

Werkensessie: Netwerkinformatie

Sprekers: Kevin Su (gemeente Rotterdam), Mehmet Yenel (NDW), Leon Deckers (RDT-ZH)

Kevin, Mehmet en Leon bespraken de groeiende rol van data in maatschappelijke opgaven. Kevin lichtte toe hoe gemeente Rotterdam hiermee omgaat, terwijl Mehmet en Leon uitleg gaven over de basisdata in het NDW, zoals de registratie van 2,5 miljoen verkeersborden in Nederland. George ondersteunt onder andere met bereikbaarheidskaarten en verkeersbordenbeheer.

Werk sessie: Navigatiesystemen – hoe werkt dat precies?

Sprekers: Frans Keijzer (TomTom) en Ronnie Poorterman (ZHB).

Tijdens deze deelsessie, geleid door Ronnie Poorterman (Zuid-Holland Bereikbaar), werd uitgelegd hoe navigatiesystemen werken en welke databronnen ze gebruiken. Frans Keijzer van TomTom benadrukte het belang van kwalitatieve publieke data, zoals die uit MELVIN, naast private bronnen zoals floating car data.

In het interactieve deel dachten deelnemers mee over de toekomst van navigatie. Ideeën waren onder andere het aanbieden van milieuvriendelijke “eco-routes”, gerichte informatie bij hulpdiensten, doelgroepgerichte routes, ondersteuning voor wegininspecties, agendakoppeling met reisadvies en het aanbieden van veilige routes gekoppeld aan verzekeringsvoordelen.

De sessie was informatief en leverde waardevolle input op, die TomTom meeneemt voor verdere ontwikkeling.

Europese standaarden en RTTI

Thomas Coolen (NTM) besprak de ITS-richtlijnen en de RTTI-verordening. Er werd stilgestaan bij de afhankelijkheid van digitalisering en de vraag in hoeverre er Europese afspraken zijn over sluipverkeer. Hoewel er geen verplichte omleidingsroutes zijn, wordt er gewerkt aan standaardisatie rondom verkeerscirculatieplannen.

Panelgesprek en stellingen

Het panelgesprek bracht levendige discussies op gang. Het panel bestond uit: Chris Hottentot (Nissewaard/MRDH), Frans Keijzer (TomTom), Thomas Coolen (NTM), Pieter Schurer (Leiden) en Patrick van Norden (MRDH).

Belangrijke punten:

- **Stelling 1: De markt kan een grotere rol spelen in het digitaliseren van gegevens.**

Men was verdeeld: sommigen vinden dat marktpartijen al veel bijdragen, anderen wijzen op de verantwoordelijkheid van de overheid om regie te houden.

- **Stelling 2: Gedeelde verantwoordelijkheid tussen overheid en markt.**

Hier was brede consensus over. Betrouwbare data is essentieel, en samenwerking tussen publieke en private partijen is nodig.

- **Stelling 3: Wie betaalt voor extra digitaliseringstaken?**

De kosten liggen momenteel vaak bij wegbeheerders. Patrick gaf aan dat MRDH hier al actief mee bezig is. Ontborden kan juist kosten besparen. Thomas benadrukte het belang van gebruik maken van landelijke en Europese data-initiatieven.

Vanuit het Regionaal Data Team Zuid-Holland kijken we terug op een goed bezochte bijeenkomst, met veel nieuwe inzichten, kennisdeling en inspiratie.

De presentaties die gebruikt zijn op deze middag zijn hier terug te kijken of te downloaden.

<i>Plenair</i>	<i>Noodzaak Digitalisering</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>
<i>Parallelsessie</i>	<i>Van programmering naar informatie aan de weggebruiker</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>
<i>Parallelsessie</i>	<i>Verkeersmanagement van wegkant naar in-car info</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>
<i>Parallelsessie</i>	<i>Navigatiediensten – hoe werkt dat precies</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>
<i>Parallelsessie</i>	<i>Netwerkinformatie – de basis op orde</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>
<i>Plenair</i>	<i>ITS richtlijn en RTTI verordening</i>	<i>Open</i>	<i>Download</i>